

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเชียงราย*

The Factors Affecting to Internal Quality Assurance of Chiangrai College

ชัยรัตน์ ต.เจริญ (Chairat T.Charoen)**

จินตนา จันทร์เจริญ (Jintana Chanjarain)**

ณณิศา สุวรรณจินดา (Chenisa Suwanjinda)**

วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์ (Weeraphan Siririth)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของวิทยาลัยเชียงราย 2) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของวิทยาลัยเชียงราย และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของวิทยาลัยเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรของวิทยาลัยเชียงราย ปีการศึกษา 2557 จำนวน 85 คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน โดยวิธี Stepwise regression

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของวิทยาลัยเชียงราย ในภาพรวมระดับปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านลักษณะผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.90) 2) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของวิทยาลัยเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.73) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบประเมินผล ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.73) และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของวิทยาลัยเชียงราย คือ ด้านการบริหารจัดการ (X_2) ด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กร (X_5) และด้านลักษณะทรัพยากร (X_4) ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของวิทยาลัยเชียงราย โดยภาพรวม (\hat{Y}_{tot}) อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณในการทำนายเท่ากับ 0.873 มีประสิทธิภาพการทำนาย ร้อยละ 76.3 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย 0.36 ซึ่งสามารถเขียนเป็น สมการวิเคราะห์การถดถอย ได้ดังนี้

$$\hat{Y}_{tot} = 0.429 + 0.400 X_2 + 0.294 X_5 + 0.202 X_4$$

คำสำคัญ : การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

* เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยเชียงราย

** อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย e-mail: siririth@gmail.com

(Lecturer of Chiangrai College)

Abstract

The purposes of this research were to study 1) the level of factors affecting internal quality assurance of Chiangrai College 2) the level of the internal quality assurance of Chiangrai College , and 3) the factors affecting internal quality assurance of Chiangrai College. The sample size was 85 people that consisted of teachers in Chiangrai College in academic year 2012. The instrument for data collection was the rating scale questionnaire with 5-level rating scales. Statistics used in data analysis were percentage (%), mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.) and multiple regressions of Stepwise regression method.

The research findings were found that 1) the level of factors affecting internal quality assurance of Chiangrai College was overall moderate ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.67). Considering the individual aspects, it was found that administrators characteristics ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.90) 2) the level of the internal quality assurance of Chiangrai College was moderate ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.73). Considering the individual aspects, it was found that Check-checking and evaluating ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.73) and 3) the factors affecting internal quality assurance of Chiangrai College were management characteristics (X_2) cultural organization characteristics (X_5) and educational resources characteristics (X_4). All factors have affecting internal quality assurance of Chiangrai College in overall (\hat{Y}_{tot}). Its statistical significance was at .05 level. The correlation coefficient is equal to 0.873. Effectiveness in the prediction was 76.3 percent and the standard deviation of the prediction was 0.36. Which can be written as the following equation regression analysis.

$$\hat{Y}_{tot} = 0.429 + 0.400 X_2 + 0.294 X_5 + 0.202 X_4$$

Keywords : Internal Quality Assurance

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการสมัยใหม่ มีความเจริญก้าวหน้า การเข้าถึงความรู้ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ต้องมีการเตรียมความพร้อมเผชิญความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าว คือ คุณภาพของคน กำลังคนและภูมิปัญญาของประเทศ (ปรัชญา เวสารัชช์, 2552: 9) การจัดการศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการผลิตทรัพยากรมนุษย์ ให้มีความรู้ความสามารถเพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ (พงศ์ธวัช วิวังสุ, 2546: 2) โดยเฉพาะในยุคแห่งความรู้ (Knowledge-based Society) ที่จำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อพร้อมเข้าสู่ระบบการแข่งขันกับนานาชาติ ดังนั้นสถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ผลิตบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในระดับสูง เพื่อสร้างองค์ความรู้และพัฒนาประเทศชาติเป็นสำคัญ ตามพันธกิจหลักของ

สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา 4 ประการ คือ ด้านการเรียนการสอนหรือการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันคือ การนำระบบการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ เพราะเชื่อว่าจะเป็น การทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษาสอดคล้องกับเป้าหมาย หลักการจัดการศึกษา และความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการตรวจสอบ ตรวจสอบ และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ สถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญต่อเรื่องคุณภาพ การที่สถานศึกษาต้องให้ความเชื่อมั่นต่อสังคมว่าจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้กลายเป็นหลักประกันว่า ผู้รับบริการจะได้รับสิ่งที่ดีที่สุดตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งก็คือ การประกันคุณภาพการศึกษานั้นเอง (เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2546: 2)

การประกันคุณภาพการศึกษาจะทำให้สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมีการทำงานที่มีเป้าหมายและมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยการดำเนินงานที่มีเป้าหมายนั้นจะต้องมีการประเมินคุณภาพภายในหรือการประเมินตนเอง เพื่อตรวจสอบและพัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามเป้าหมายอยู่ตลอดเวลา การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกลไกหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ในการสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน สถานศึกษาจึงต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานการศึกษาถึงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาและปัจจัยการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกส่วนในสถานศึกษาต้องร่วมมือกันวางแผน (Plan) กำหนดเป้าหมายและวิธีการ ลงมือทำ (Do) ตามแผนในทุกขั้นตอน มีการบันทึกข้อมูลเพื่อร่วมกัน ตรวจสอบ (Check) ผลงาน หากจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงแล้วร่วมกันปรับปรุงแผนงานนั้นๆ (Action) โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วศิน อิงคพัฒนากุล และคณะ (2556: 848) พบว่าเป็นผลสืบเนื่องจากการให้ความสำคัญกับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา

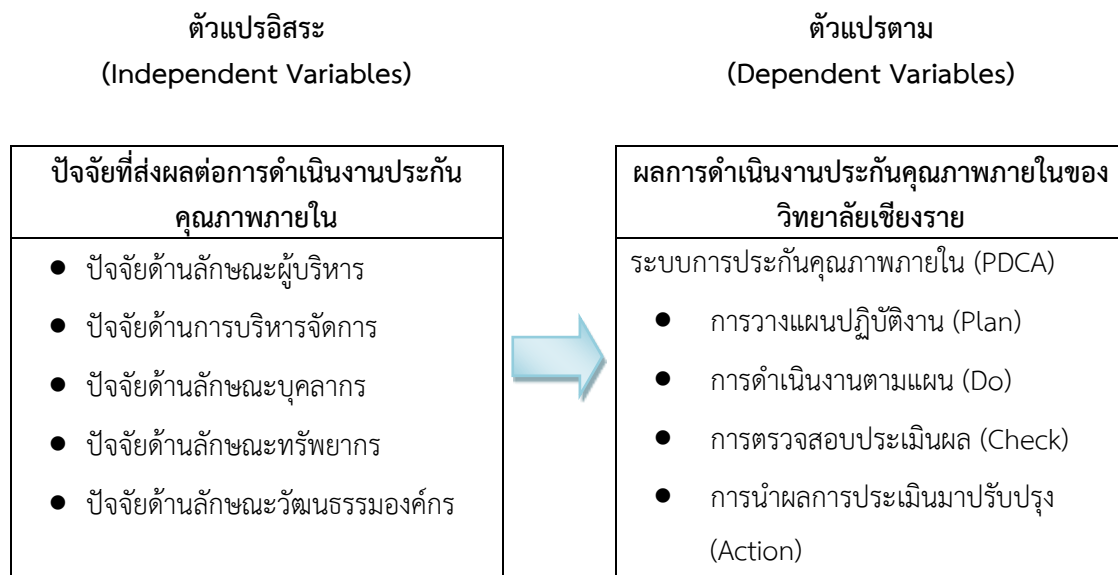
ด้วยเหตุผลดังกล่าว สถานศึกษาจะต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ดังนั้นสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยปัจจัยหลายๆ ประการ ได้แก่ ลักษณะผู้บริหาร การบริหารจัดการ ลักษณะบุคลากร ลักษณะทรัพยากร และลักษณะวัฒนธรรมองค์กร

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยเชิงรายหรือไม่ อย่างไร และปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน การกำหนดนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการกำหนดยุทธศาสตร์และกลวิธีที่จะนำไปสู่การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชิงรายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านลักษณะผู้บริหาร การบริหารจัดการ ลักษณะบุคลากร ลักษณะทรัพยากร และลักษณะวัฒนธรรมองค์กรของวิทยาลัยเชียงราย
2. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านลักษณะผู้บริหาร การบริหารจัดการ ลักษณะบุคลากร ลักษณะทรัพยากร และลักษณะวัฒนธรรมองค์กร ต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บุคลากรของวิทยาลัยเชียงราย ปีการศึกษา 2556 จำนวน 110 คน

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ บุคลากรของวิทยาลัยเชียงราย โดยการเปิดตารางสำเร็จของ เครจซี่ และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 100) ที่เลือกแบบเจาะจง รวมกลุ่มตัวอย่าง 86 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งการทำงาน เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย 5 ด้าน คือ ด้านลักษณะผู้บริหาร ด้านการบริหารจัดการ ด้านลักษณะบุคลากร ด้านลักษณะทรัพยากร และด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กร เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายใน ตามกระบวนการ PDCA เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

3. การสร้างเครื่องมือ

3.1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สร้างแบบสอบถาม

3.2 ดำเนินการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.60-1.00 จากนั้น นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่า IOC และปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลองใช้กับบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาปรากฏว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาโดยภาพรวมเท่ากับ 0.94 แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง เมื่อแยกเป็นรายด้านประกอบด้วย ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และด้านการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายใน ตามกระบวนการ PDCA มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.93 และ 0.92 ตามลำดับ

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น แล้วไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 จัดทำจดหมาย เรื่องการขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล การทำวิจัย ถึงคณบดี/ผู้อำนวยการของวิทยาลัยเชียงราย เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัย

4.2 นำจดหมายขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัย พร้อมกับแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลยื่นต่อคณบดี/ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเชียงราย โดยการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง

4.3 โทรศัพท์ประสานขอความร่วมมือจากคณบดี/ผู้อำนวยการ ให้ช่วยกรุณาประสานให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามส่งกลับมาหาผู้วิจัย

4.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ของการวิจัย ครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย วิเคราะห์โดยใช้ ความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลของปัจจัยด้านลักษณะผู้บริหาร การบริหารจัดการ ลักษณะบุคลากร ลักษณะทรัพยากร และลักษณะวัฒนธรรมองค์กรของวิทยาลัยเชียงราย วิเคราะห์โดยใช้ สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลของผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย วิเคราะห์โดยใช้ สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลของปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ วิทยาลัยเชียงราย สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย เมื่อพิจารณา ภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.67) และเมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านลักษณะผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.90) รองลงมา คือ ด้านลักษณะ บุคลากร ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.62) ด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กร ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.77) และด้านการ บริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.75) และที่น้อยสุด คือ ด้านลักษณะทรัพยากร ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 0.87)

1.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย เมื่อพิจารณาภาพรวมและราย ด้าน พบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.73) และเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหา น้อย คือ ด้านการตรวจสอบประเมินผล ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.73) รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการตามแผน ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.75) และด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.81) และที่น้อยสุด คือ ด้านการวางแผนการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.83)

1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย คือ การบริหาร จัดการ (X_2) ลักษณะวัฒนธรรมองค์กร (X_5) และลักษณะทรัพยากร (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณใน การทำนายการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย โดยภาพรวม (Y_{tot}) เท่ากับ 0.873 ค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.763 หมายความว่า การบริหารจัดการ (X_2) ลักษณะวัฒนธรรม องค์กร (X_5) และลักษณะทรัพยากร (X_4) สามารถทำนายการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย เชียงราย ได้ร้อยละ 76.3 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายปรับแล้ว (Adjusted R^2) เท่ากับ 0.754 มีความคลาด เคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard error) เท่ากับ 0.36243 ในลักษณะนี้ แสดงว่า การบริหารจัดการ (X_2) ลักษณะวัฒนธรรมองค์กร (X_5) และลักษณะทรัพยากร (X_4) ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของวิทยาลัยเชียงราย โดยภาพรวม (\hat{Y}_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถเขียนเป็น สมการ ถดถอยในรูปคะแนนดิบและในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{tot} = 0.429 + 0.400 X_2 + 0.294 X_5 + 0.202 X_4$$

สมการการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{tot} = 0.409 X_2 + 0.308 X_5 + 0.242 X_4$$

2. อภิปรายผลการวิจัย

2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านลักษณะผู้บริหาร รองลงมา คือ ด้านลักษณะบุคลากร ด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กร และด้านการบริหารจัดการ และที่น้อยสุด คือ ด้านลักษณะทรัพยากร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิทยาลัยเชียงราย เริ่มมีความตื่นตัวในการบริหารงานจากผู้บริหาร เพื่อเตรียมความพร้อมกับการถูกประเมิน อีกทั้งได้ส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของวรชวรธรณ บันลือฤทธิ์ (2553: 164)พบว่า ระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมาก 3 อันดับ คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านการเมือง ด้านวัฒนธรรมองค์กร และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา เทียมทิพร และคณะ (2555: 79) พบว่า ระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมากเรียงลำดับ คือ ด้านลักษณะผู้บริหาร ด้านการบริหารจัดการ ด้านลักษณะบุคลากร ด้านลักษณะทรัพยากร และ ด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กร

2.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการตรวจสอบประเมินผล รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการตามแผน และด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และที่น้อยสุด คือ ด้านการวางแผนการปฏิบัติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิทยาลัยเชียงราย มีผู้ประเมินคุณภาพภายในจำนวนน้อย ขาดการตรวจสอบประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และขาดการวางแผนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในที่สอดคล้องกับสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุชาติ ชื่นจิตร (2557: 1176) พบว่า ผู้บริหารและครูต้องมีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพให้มีประสิทธิภาพแต่ยังขาดแคลนบุคลากรและบุคลากรยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในไม่ชัดเจน และต้องพัฒนาดำเนินการด้านเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งแก้ปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพด้วยระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวารัตน์ หุนหวล (2557: 1025) พบว่า ประเด็นที่ต้องการให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากที่สุดคือ เทคนิคในการทำงานประกันคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของสัลมาน สะบูดีง (2552: 103) พบว่า ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา เทียมทิพร และคณะ (2555: 80) พบว่า ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ PDCA อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคือ การวางแผนการปฏิบัติงาน (PLAN) การดำเนินการตามแผน (DO) การตรวจสอบประเมินผล (CHECK) และการนำผลการประเมินมาปรับปรุง (ACT)

2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย คือ การบริหารจัดการ ลักษณะวัฒนธรรมองค์กร และลักษณะทรัพยากร เนื่องจากวิทยาลัยเชียงรายได้มีการกำหนดโครงสร้างหน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากรไว้อย่างชัดเจน บุคลากรยอมรับและเห็นคุณค่าของการประเมินเพื่อพัฒนางาน และมีลักษณะยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวรชวรธรณ บันลือฤทธิ์ (2553: 168) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน

ประกันคุณภาพภายในมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในภาพรวมคือ ปัจจัยด้านโครงสร้างขององค์กร เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีสมร แป้งหอม (2545: 144 – 145) พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คือ ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติด้านลักษณะขององค์กรและด้านลักษณะบุคลากร และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสัลมาน สะบูดีง (2551: 105) พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 คือ ปัจจัยการบริหารด้านโครงสร้างองค์กรสามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านลักษณะผู้บริหาร ด้านลักษณะบุคลากร ด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กร และด้านลักษณะทรัพยากร ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อม และทรัพยากรให้มากขึ้น

1.2 จากการศึกษา พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการตรวจสอบประเมินผล ด้านการดำเนินการตามแผน ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และด้านการวางแผนการปฏิบัติ ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในทุกๆ ด้านมากขึ้น โดยเฉพาะการวางแผนการปฏิบัติ ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร เพื่อนำมาวางแผนในการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติมที่อาจส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย เช่น ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2.2 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเชียงราย ซึ่งอาจได้ข้อค้นพบที่แตกต่างหรือคล้ายคลึงกัน แต่อาจมีความลุ่มลึกกว่า เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในที่ลึกซึ้ง และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างเป็นประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2546). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินตนา เทียมทิพร และคณะ. (2555). รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกรุงเทพ. กรุงเทพฯ: สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกรุงเทพ.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2552). รายงานการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พงศ์ธวัช วิวังสุ. (2546). ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรษวรรณ บันลือฤทธิ. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- วศิน อิงคพัฒนากุล และคณะ. (2556). พัฒนาการการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. วารสาร Veridian E-Journal กลุ่มมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ. Vol.6 No. 2 (May-August 2013): หน้า 848 – 863
- ศรีสมร แป้งหอม. (2545). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ศิริวรรัตน์ หุนหวล. (2557). พฤติกรรมการสื่อสารและแนวทางการแก้ปัญหาในการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาผ่านระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ออนไลน์. วารสาร Veridian E-Journal กลุ่มมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ. Vol.7 No. 2 (May-August 2014): หน้า 1025 - 1037
- สลมาน สะบูดิง. (2551). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อนุนาถ ชื่นจิตร. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. วารสาร Veridian E-Journal กลุ่มมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ. Vol.7 No. 3 (September-December 2014): หน้า 1170 – 1181